

IŠMINČIŲ DOVANOS

O. Henry. Jack London

obuolys.

IŠMINČIŲ DOVANOS

O. Henry, Jack London

TURINYS

IŠMINČIŲ DOVANOS / 7

KALĖDOS KLONDAIKE / 21

KARALIAUS ŽMONA / 37

UŽ TUOS, KURIE KELIAUJA / 73

IŠMINČIŲ DOVANOS

O. HENRY

Vienas doleris ir aštuoniasdešimt septyni centai. Tai viskas, ką ji turėjo. Šešiasdešimt centų iš jų buvo monetomis po centą. Monetomis, sutaupytomis po vieną ar dvi, atkakliai nusiderėtomis pas bakalėjininką, daržovių pardavėją ir mėsaininką, skruostams raustant iš gėdos dėl savo akiwaizdaus šykštumo. Dela suskaičiavo monetas triskart. Vienas doleris ir aštuoniasdešimt septyni centai. O Kalėdos jau kitą dieną.

Be abejo, neliko nieko kito, kaip tik griūti ant nušiurusios mažos sofutės ir apsižliumbti. Taip ir padarė. Galima pamanyti, kad gyvenimas susideda iš verksmų, šniurkščiojimų ir šypsėnų, tačiau svarbiausia vieta tenka šniurkščiojimams.

Kol namų šeimininkė pamažu pereis iš pirmosios stadijos į antrąją, mes apžiūrėsime jos namus – butą su baldais, nuomojamą už 8 dolerius per savaitę. Jie ne itin prašmatnūs, bet,

akivaizdu, šeimnininkai labai stengėsi, kad tokie atrodytų.

Apačioje esančiame prieangyje puikavosi pašto dėžutė, į kurią nebūtų tilpęs joks laiškas, ir elektrinis mygtukas, iš kurio nė vienas jokio mirtingojo pirštas nebūtų išviliojęs nė mažiausio garso. Taip pat ten buvo kortelė su pavarde „ponas Džeimsas Dilingemas Jangas“. „Dilingemas“ ankstesniu klestėjimo laikotarpiu, kai jo savininkui buvo mokama 30 dolerių per savaitę, spindėjo ryškiau. Dabar, kai pajamos sumažėjo iki 20 dolerių, „Dilingemo“ raidės atrodė išskydusios, tarsi rimtai svarstytų galimybę susitraukti iki kuklios ir neįmantrios D. Tačiau, kai ponas Džeimsas Dilingemas Jangas grįždavo namo ir užlipdavo į aukščiau esantį butą, jo laukdavo meilus „Džimi“, ir karštas ponios Džeims Dilingem Jang, jums jau pristatytos kaip Dela, apkabinamas. Ir visa tai, žinoma, labai miela.

Dela liovėsi verkusi ir pudros pūkučiu perbraukė skruostus. Stovėjo prie lango ir niūriai žvelgė į pilką katiną, žingsniuojantį pilka pilko

kiemo tvora. Rytoj bus Kalėdos, o ji turėjo tik vieną dolerį aštuoniasdešimt septynis centus, už kuriuos turėjo nupirkti Džimiui dovaną. Kelis mėnesius taupė kiekvieną centą, tačiau pavyko tik tiek. Su dvidešimčia dolerių per savaitę daug nenuveiksi. Išlaidos buvo didesnės nei numatyta. Taip būna visada. Tik vienas doleris ir aštuoniasdešimt septyni centai Džimio dovanai. Jos Džimio. Ne vieną laimingą valandą praleido svarstydamą, ką nepaprasto jam nupirkti. Kažką gražaus, reto ir prabangaus – kažką, kas bent truputėlį būtų vertas garbės priklausyti Džimiui.

Tarp kambario langų stovėjo siaurutėlis veidrodys. Ko gero, esate matę veidrodį 8 dolerių už savaitę vertės bute. Itin lieknas ir labai vikrus žmogus, greit apžvelgdamas atskiras savo atvaizdo dalis, gali susidaryti gana tikslią nuomonę apie savo išvaizdą. Būdama būtent tokia, Dela puikiai įvaldė šį meną.

Staiga ji nususuko nuo lango ir atsistojo priešais veidrodį. Akys skaisčiai spindėjo, bet veidas per dvidešimt sekundžių visiškai prarado spalvą.

Skubomis išardė šukuoseną ir leido plaukams kristi iki pat žemės.

Džeimsų Dilingemų Jangų namuose buvo dvi vertybės, kuriomis jie abu labai didžiavosi. Viena iš jų buvo auksinis Džimio laikrodis, kadaise priklausęs jo tėvui, o prieš šį – ir seneliui. Antroji vertybė buvo Delos plaukai. Jei net pati Sabos karalienė būtų gyvenusi bute priešais, Dela būtų džiovinusi savo plaukus nukabinusi pro langą vien tam, kad sumenkintų Jos Didenybės brangenybes ir papuošalus. Jei namų sargas būtų pats karalius Saliamonas, sergstintis rūsyje sukrautus nesuskaičiuojamus lobius, Džimis kaskart praeidamas būtų išsitraukęs savo laikrodį vien tam, kad pamatyti, kaip šis iš pavydo raunasi barzdą.

Taigi dabar gražūs Delos plaukai, vilnydami ir spindėdami krito aplink ją lyg rusvo vandens kaskados. Jie siekė žemiau kelių ir dengė moters kūną tarsi apsiaustas. Paskui ji vėl nervingai greitomis juos susikėlė ir susegė. Akimirką sudvejėjusi stabtelėjo, viena ar dvi ašaros nukrito ant nusidėvėjusio raudono kilimo.

Greitai užsimetė seną rudą švarką, užsidėjo nudėvėtą rudą skrybėlę. Plevėsuodama sijonu, vis dar spindinčiomis akimis, Dela išlėkė pro duris ir pasileido laiptais žemyn į gatvę.

Ties ta vieta, kur ji sustojo, kabojo iškaba su užrašu: „Sofroni. Įvairios prekės plaukams“. Užbėgusi laipteliais, giliai įkvėpė ir susitvardė. Stambiai, pernelyg išblyškusiai, nesimpatiskai madam visai netiko grakštus Sofroni vardas.

– Ar nupirksite mano plaukus? – paklausė Dela.

– Taip, aš perku plaukus, – atsakė madam. – Nusiimkite skrybėlę ir pažiūrėkime, kaip jie atrodo.

Žemyn nuvilnijo rusvasis krioklys.

– Dvidešimt dolerių, – pasakė madam ir patyrusia ranka kilstelėjo plaukus.

– Duokite greičiau, – tarė Della.

Ak, dvi valandas ji skraidė it ant rožinių sparnų. Siaubė parduotuves ieškodama Džimiui dovanos.

Galiausiai surado. Ji tikrai buvo skirta Džimiui ir niekam kitam. Jokioje parduotuvėje nebuvo

nieko panašaus, o visas apvertė aukštyn kojomis. Tai buvo platininė grandinėlė su pakabuku, paprasta ir ištaiginga, vertę transliuojanti turiniu, o ne įmantriais ornamentais, kas ir turėtų būti būdinga visiems geriems daiktams. Ji buvo verta net Laikrodžio. Vos pamačiusi grandinėlę suprato, kad privalo nupirkti ją Džimiui. Grandinėlė buvo panaši į jį. Santūri ir ori – tokia, kaip Džimis. Už ją Dela sumokėjo dvidešimt vieną dolerį ir nusku-bėjo namo su likusiais aštuoniasdešimt septyniais centais kišenėje. Su šia grandinėle Džimis bet kurioje kompanijoje galės nesivaržydamas išsitraukti laikrodį ir pasidomėti, kiek dabar valandų. Kad ir koks puikus buvo laikrodys, Džimis kartais į jį žvilgtelėdavo tik slapčia, nes gėdijosi seno odinio dirželio, kurį naudojo vietoj grandinėlės.

Kai Dela grįžo namo, jos svaigų susijaudinimą pamažu ėmė tirpdyti atsargumas ir šaltas protas. Ji išsitraukė garbanojimo žnyples, užsidegė dujas ir ėmėsi taisyti dosnumo bei meilės sukurtus nuostolius. Mieli bičiuliai, tai visada yra nepaprastai sunki užduotis – beveik neįveikiama.

Per keturiasdešimt minučių jos galvą padengė smulkios, glaudžiai nugulusios garbanėlės, dėl kurių ji tapo nuostabiai panaši į išdykusį mokinuką.

– Jei Džimis manęs nenužudys, – sakė ji sau, – prieš antrą kartą pažvelgdamas į mane, jis pasakys, kad atrodau kaip Koni Ailendo choristė. Bet ką aš galėjau nuveikti...o, ką aš galėjau nuveikti su doleriu ir aštuoniasdešimt septyniais centais?

Septintą valandą kava burbuliavo kavinuke, o ant viryklės stovėjo įkaitusi keptuvė, paruošta kepti kotletus.

Džimis niekada nevėluodavo. Dela suspaudė rankoje grandinėlą ir atsisėdo prie stalo kampe netoli durų. Tada laiptų apačioje išgirdo jo žingsnius ir akimirksniu išbalo. Ji buvo pratusi tyliai kalbėti trumpas maldas apie paprasčiausius kasdienius dalykus, o dabar šnabždėjo: „Prašau, Dieve, padaryk taip, kad vis dar atrodyčiau jam graži.“

Durys atsidarė, įžengęs vidun Džimis jas užvėrė. Atrodė liesas ir labai rimtas. Vargšas vaikinai,

vos dvidešimt dvejų, o jau tenka rūpintis šeima! Jam verkiant reikėjo naujo palto ir pirštinių.

Džimis sustojo tarpduryje ir sustingo kaip seteris užuodęs putpelę. Įsmeigtose į Delą jo akyse atsirado išraiška, kurios ši negalėjo suprasti, ir tai ją išgąsdino. Tai nebuvo nei pyktis, nei nuostaba, nei nepritarimas, nei siaubas, nei jokie kiti jausmai, kuriems ji buvo pasiruošusi. Jis paprasčiausiai spoksojo į ją, o veido išraiška nesikeitė.

Dela pakilo nuo stalo ir priėjo prie jo.

– Džimi, brangusis, – sušuko ji, – nežiūrėk į mane taip. Aš nusikirpau plaukus ir juos parduviau, nes negalėjau net pagalvoti, kad neturėsiu tau dovanos per Kalėdas. Jie vėl užaugs – tu juk nepyksti, ar ne? Aš tiesiog privalėjau tai padaryti. Mano plaukai auga siaubingai greitai. Pasakyk „Linksmų Kalėdų!“, Džimi, ir būkime laimingi. Tu nė neįsivaizduoji, kokią nuostabią, gražią ir malonią dovaną tau turiu.“

– Tu nusikirpai plaukus? – sunkiai paklausė Džimis, net po didžiausių protinių pastangų negalėdamas suvokti šio fakto.

Skaitykite likusius
80 iš **96** puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

Pasakojimai apie širdies dosnumą, meilę
ir stebuklus, kurie gimsta paprastume.

Čia jauna pora iš O. Henry'io istorijos
dovanoja vienas kitam tai, kas brangiausia, Jacko
Londono herojai švenčia Kalėdas tolimoje šiaurėje, o
keliaujantys per speiguotą naktį randa tikrąsias
vertybes ten, kur švyti šviesa užšalusiuose languose.
Šios istorijos primena, kad didžiausios dovanos dažnai
telpa mažoje širdyje, o Kalėdos prasideda ten,
kur gyvena meilė.

Džekas Londonas (*Jack London, John Griffith Chaney*,
1876–1916) – amerikiečių rašytojas, garsėjęs nuotykių ir
išbandymų kupiniais pasakojimais apie žmogaus valią ir
dvasios stiprybę.

O. Henris (*O. Henry, William Sydney Porter*, 1862–1910) –
amerikiečių novelistas, meistriškai pasakojęs apie kasdienes
žmones ir netikėtas gyvenimo dovanas. Jo kūriniai, tarp jų ir
garsiosios „Išminčių dovanos“, žavi švelniu humoru,
žmogiškumu ir netikėtais siužeto posūkiais.

„Stebukų biblioteka“ – pasakojimai, kuriuose gimsta šviesa.

Kiekviena nupirkta
knyga = pasodintas medis

www.obuolys.lt

 Slaptas klubas

ISBN 978-609-484-888-9

Grožinė literatūra > Pasaka

www.obuolys.lt

SKAITANTIS ŽMOGUS VRA GRĄŽŪS